№ 4. Piątek 7. Stycznia 1859. Rok wydania 49.

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkami dziennym i tygodniowym, tudzież z Rozmaitościami co Środy kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 centów. Z pocztą kwartalnie 5 zł.; miesięcznie 1 zł. 75 cent. W. A. — Insercya w półkolumnie, drukiem garmont, 7 centów od wiersza. — Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

Zamieszkały we Lwowie doktor praw i wysłużony galicyjski adwokat krajowy, pan *Franciszek Minasiewicz*, ofiarował na pamiątkę szczęśliwych narodzin najdostojniejszego Arcyksięcia Następcy tronu cztery exemplarzy swego dzieła: „*Systematische Darstellung des Tabularbesitzes nach dem österr. allgem. Bürgerlichen Rechte*“ do akademicznych księgozbiorów w Węgrzech.

Książki te, przesłane już na miejsca przeznaczenia, przyjęto z podziękowaniem.

Lwów, 4. stycznia 1859.

Wiédeń, 31. grudnia. Dnia 1. stycznia 1859 wyszedł w c. k. nadwornej i rządowej drukarni w Wiédniu i został rozesłany I. zeszyt Dziennika rządowego ustaw państwa.

Zeszyt ten zawiera:

Nr. 1, Rozporządzenie ministeryów spraw wewnętrznych, sprawiedliwości i skarbu z 19. grudnia 1858, prawomocne w obwodzie całego państwa, z wyjątkiem Pogranicza wojskowego, względem należytości doręczenia w processach prawa politycznego i cywilnego.

Nr. 2. Okolnikowe rozporządzenie naczelnej komendy armii z 28go grudnia 1858, z objaśnieniem §. 55 nowego regulaminu należytości względem przypuszczenia dobrowolnego odstąpienia lub fantowania gaży urzędników wojskowych.

Nr. 3. Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości z 29. grudnia 1858, prawomocne w całym obwodzie państwa, z wyjątkiem Pogranicza wojskowego, względem postępowania sądów w przypadkach śmierci osób należących do królestwa Hanowerskiego.

Nr. 4 Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości z 29. grudnia 1858 prawomocne w całym obwodzie państwa, z wyjątkiem Pogranicza wojskowego, względem postępowania sądów w przypadkach śmierci osób, należących do królestwa Wirtembrskiego.

Nr. 5. Dekret ministerstwa skarbu z 30. grudnia 1858, ważny we wszystkich krajach koronnych, z przeznaczeniem kas, w których austryackie monety zdawkowe wymieniają się na monetę krajową.

Sprawy krajowe.

Lwów, 6. stycznia. Z rozporządzenia Jego Excelencyi Namiestnika otrzymali stypendya po 105 zł. waluty austr. z funduszu przeznaczonego dla Rusinów, siedmiu następujących uczniów ubogich a zalecających się dobrym postępkiem w naukach:

1. Marceli *Ławrowski* słuchacz praw I. roku na lwowskim uniwersytecie, syn gr. kat. proboszcza obarczonego trojgiem dzieci.
2. Alexander *Iskrzycki* słuchacz praw I. roku na lwowskim uniwersytecie, syn gr. kat. proboszcza z 6 dzieci.
3. Antoni *Lewicki* słuchacz praw I. roku na lwowskim uniwersytecie, syn ubogiego mieszkańca z Zaleszczyk utrzymującego liczną familię.
4. Jan *Hanczakowski* słuchacz praw I. roku na uniwersytecie w Krakowie, syn gr. kat proboszcza z trojgiem dzieci.
5. Włodzimirz *Koczorowski* słuchacz praw I. roku na lwowskim uniwersytecie syn gr. kat. proboszcza obarczonego 9 dzieci.
6. Michał *Bluss* słuchacz praw I. roku na uniwersytecie lwowskim, syn gr. kat. proboszcza z 4 dzieci.
7. Mikołaj *Ustyanowicz* słuchacz fakultetu filozoficznego na uniwersytecie lwowskim, syn gr. kat. proboszcza, który ma 7 dzieci.

Z tych ubiegających się złożyli egzamin dojrzałości, uczniowie wymienieni pod 1, 2, 3, 4, z wyszczególnieniem, wymienieni zaś pod 5, 6, i 7 z dobrym postępem.

(Stan zdrowia Arcyksięcia Maxymiliana. — Otwarcie kościoła greckiego.)

Wiédeń, 4go stycznia. Według wiadomości nadesłanych z Ebenzweier z dnia 1. stycznia dostał Jego Cesarzew. Mość Arcyksiążę Maxymilian w ciągu dnia poprzedniego nowej wysypki; gorączka się nie powiększała, symptomata łagodne.

Wiadomości z dnia 2. b. m. dodają, że słabość rozwija się zwykłym trybem, nowa wysypka nie okazuje się, gorączka i inne objawy słabości są takie same jak w dniu poprzednim.

— Przedwczoraj otwarto nowoprzyozdobiony grecki kościoł przy ulicy „Alte Fleischmarkt.“

— *Litografowana korespondencya austryacka* pisze: Ostatnie wiadomości z Konstantynopola są z 23. b. m., i nie zawierają bliższych szczegółów o wypadkach w Serbii. Tylko depesza otrzymana z Konstantynopola na Marsylię z 29. z. m. donosi, że w dywanie tamtejszym odbywają się ciągłe obrady ministeryalne, a dziennik *Presse d'Orient* upewnia, że Porta przesłała notę zastępcom obcych mocarstw w Konstantynopolu. Zasługuje to na szczególną uwagę, że w dziennikarstwie angielskiem nawet *Morning Advertiser*, który jak wiadomo jest wyrazem radykalnych usposobień niektórych mocarstw średnich i niższych społeczeństwa angielskiego — oświadczył się stanowczo przeciw wszelkiemu rozwężleniu stosunków zwierzchności Porty wysokiej do księstwa serbskiego. *Le Levant*, dziennik wychodzący w Bruxeli i wydawany wyłącznie w obronie widoków Porty wysokiej, a przy tem obznajomiony zwykle jak najdokładniej z dążnością i życzeniami gabinetu tureckiego, zawiera jak potąd tylko przegląd historyczny wypadków zaszłych w Serbii, i ubolewa nad skutkami systemu, którym usiłowano wywołać sztuczne oburzenie. Jeden z paryskich korespondentów gazety powszechnej upewnia, że o konferencyach względem Serb i wcale nie słychać, że mianowanie Miłosza księciem Serbii uważać należy za rzecz już dokonaną, i że w razie dalszych zaburzeń w księstwie otrzymałaby Porta „zapewne“ upoważnienie do wysłania sił zbrojnych do Serbii. Zapisując te wszystkie wiadomości musimy zrobić jeszcze i to spostrzeżenie, że artykuł korespondencyi austryackiej ogłoszony dnia 26. z. m. zwrócił na siebie uwagę powszechną, objaśnił z wielu miar opinię publiczną, i że jasnym swym wykładem rzeczy uchylił niektóre błędne zdania i zapobiegł wcześnie domysłom, jakieby niezawodnie na wierzch wypłynęły i pomnożyły niepotrzebnie liczbę pogłosek bezzasadnych.

Ważną też jest bardzo i najnowsza poczta zamorska otrzymana w drodze telegraficznej. Doniesienia te są wyraźne i stanowcze, a treść ich pomyślna dla sprawy angielskiej sprawdzi się zapewne w zupełności. Uspokojenie Indyów angielskich nabiera już wszelkiej pewności, a wypadek ten wpłynie korzystnie na dalsze rozpoznanie i załatwienie wszystkich kwestyi i spraw internacyonalnych.

Ameryka.

(Sprawy w kongresie. — Domowe rozterki w Kanzas. — Wyprawa korsarska.)

Nowy York, 18. grudnia. Wniosek p. Clingmana względem zniesienia traktatu „Clayton-Bulwer“ został odrzucony na przedwczorajszem posiedzeniu senatu w Washingtonie większością głosów t. j. 28 przeciw 22 głosom. W motywach swej rezolucyi starał się udowodnić p. Clingman, że przewaga Anglii w centralnej Ameryce wzrasta z każdym dniem. Przedwczoraj nie jeszcze nie wiedział angielski poseł lord Napier o traktacie zawartym między sir J. Quseleyem a Nikaraguą. W ogóle nie ma już obecnie żadnej prawie obawy względem zakłócenia pokoju w centralnej Ameryce. Słychać, że prezydent zamierza wysłać do kongresu osobne poselstwo w sprawach centralnej Ameryki. Senat potwierdził mianowanie p. Prestona z Kentuki amerykańskim posłem w Madrycie, równie jak mianowanie p. J. Glancy Jones z Pensylwanii posłem w Wiédniu.

— W Kanzasie panują największe bezprawia i nieporządek. Podpalania, rabunki i kradzieże wydarzają się codziennie. Zgromadzano się na mertyngi dla obradowania nad środkami, jakby temu najlepiej zapobiedz. Wiadomość, że w Pike Peak znajdują się obfite pokłady złota, potwierdza się. Telegraficzną linię z Pacifik ukończono aż do Lexingtonu o 300 angielskich mil na zachód od St. Louis.

— Statek „Susan“ odpłynął z Mobile na dniu 6go b. m z 140 korsarzami pod pozorem, że chce przedsięwziąć podróż wybrzeżem; nim jednak dostał się do Mobile Point, zatrzymała go uzbrojona łódź okrętu „M'Clelland“. Korsarze grozili odeprzeć przemoc przemocą, wkońcu jednak musieli uledz; ale w nocy z dnia 7go na 8my b. m. powiodło się im umknąć. Okręt „M'Clelland“ dał wprawdzie ognia na statek korsarski, lecz nie uszkodził go wcale, ale nawet jeden z oficerów okrętu, porucznik Whyte pozostał „gościem“ na statku „Susan“.

Hiszpania.

(Adres do Królowy w Kortezach przyjęty.)

Z Madrytu telegrafują pod dniem 30. grudnia: „Kongres potwierdził wczoraj adres w odpowiedzi na mowę od tronu większością 186 przeciw 23 głosom. Senat rozpoczął dziś dalsze swe posiedzenia.“

Anglia.

(Ulgi w paszportach francuskich. — Położenie obecne. — Dr. Liwingston.)

Londyn, 1go stycznia. Nowe przepisy paszportowe rządu francuskiego znoszą wszelkie ograniczenia, zaprowadzone od marca r. z. po zamachu Orsiniego, co do podróżnych z Anglii. Odtąd niepotrzebują już paszporta angielskie nowej wizy za każdą podróżą do Francyi, lecz tylko raz do roku mają być opatrzone wizą konzula angielskiego. Inne w ostatnich czasach zaprowadzone ułatwienia pozostają przytem w prawomocności, tak że francuskie przepisy paszportowe względem Anglii są teraz nierównie łagodniejsze niż kiedykolwiek przedtem.

— Podług depeszy telegraficznej z Marsylii z 31. z. m. umarł angielski konzul w Neapolu, pan Galway, skutkiem gwałtownego upadku.

— Dziennik *Times* robiąc przy sposobności nowego roku przegląd spraw politycznych z wielu miar obchodzący i inne narody, pisze między innemi:

„Przymierze między Anglią i Francyą utrzymuje się jeszcze statecznie i pod wpływem interesów wspólnych, na których polega, utrzymać się może i nadal; mimo to jednak niepodobna zaprzeczyć, że uczucie przyjaźni, jakie zachodziło między narodem angielskim i rządem cesarskim, znacznie już zwolniało. Pogłoski o możliwym wybuchu kroków nieprzyjacielskich między Francyą i Austryą we Włoszech północnych są zapewne bezzasadne, lecz zdają się zapowiadać, że świat niedowierza już tyle co dawniej umiarkowaniu rządu francuskiego.“

A dalej nieco mówi:

„Pomyślne załatwienie sporu neapolitańskiego w ten sposób, że wypuszczono na wolność maszynistów okrętu „Cagliari“, nie pozostawiło do rozstrzygnięcia żadnych innych kwestyi dyplomatycznych między Anglią i mocarstwami europejskiemi, wyjąwszy tylko sprawę względem stanowczego już ułożenia ustawy konstytucyjnej dla Multan i Wołoszczyzny. Francya okazała przy tem gorliwość wcale zbyteczną, i powiodło się jej dopiąć częściowego zjednoczenia prowincyi, które zapewne będzie jeszcze powodem do przyszłych zabiegów i zawikłań.“

„Widoki Turcyi nie polepszyły się bynajmniej przy nowych wpływach Francyi. Wtenczas, kiedy Daniel, książę czarnogórski korzystając ze sposobności, zadał odwiecznym wrogom swoim klęskę sposobem zdradzieckim, wdała się Francya w tę sprawę, i nie dopuściła rządowi tureckiemu dalszej wojny prowadzić. Na wyspie Kandyi utrzymują intrygi zewnętrzne ludność w ciągłem oburzeniu bliskiem jawnego rokoszu, a w Dżeddzie zmusił barbarzyński fanatyzm zwierzchności miejscowych do surowego odwetu i chwycenia się takich środków, które z nominalnem władztwem Porty wysokiej stoją niemal w sprzeczności wyraźnej.“

— Od Dr. Liwingstone otrzymano z nad rzeki Konjone wiadomości sięgające po dzień 4. października. Członkowie wyprawy byli przy najlepszem zdrowiu. Kraj zastali w stanie wojennym; odtąd jednak panuje już pokój. Królewski astronom poczynił względem komety dokładne postrzeżenia. Na granicy panowała nadzwyczajna posucha, żniwa nie powiodły się i wiele młodego odchodziło bydła.

Francya.

(Nowiny dworu. — Ułaskawienie. — Traktat ochrony literackiej i artystycznej z Szwajcaryą. — Dar piekarzy paryskich. — Kolonia poprawcza. — Trybunały arabskie. — Stosunki państwa tureckiego.)

Paryż, 1. stycznia. Dziś od 11. godziny zrana była wielka recepcya w Tuileryach. Cały świat urzędowy, władze rządowe, oficerowie armii i gwardyi narodowej, słowem wszystko co ma prawo nosić uniform, spieszyło do rezydencyi cesarskiej. Niezliczone tłumy ludu cisnęły się do Tuileryów, by przypatrzyć się z blizka temu świetnemu zjazdowi. Liczne oddziały kawaleryi stały przy ekwipażach na dziedzińcu Tuileryów, gdyż wszystkie wysokie korporacye państwa i wyżsi urzędnicy mieli eskorty wojskowe.

Według otrzymanej z Paryża depeszy telegraficznej i doniesienia zawartego w *Monitorze*, ułaskawił Cesarz przy sposobności roku nowego 164 skazanych sądownie za przekroczenia inne niż polityczne częścią zupełnie, a po części dozwolił na złagodzenie przypadającej im kary.

— *Monitor* ogłasza, że francuski poseł w Bernie margrabia Turgot wymieniał z prezydentem Furrer ratyfikacye traktatu zawartego między Francyą a kantonem Genewy względem ochrony literackich i artystycznych własności i znaków fabrycznych.

— Piekarze w obrębie miasta Paryża w odwet, że od 1853 roku znieśli upominki noworoczne, złożyli u burmistrza 187.200 kilogramów chleba do rozesłania w dzień nowego roku po rozmaitych zakładach dobroczynnych.

— Stowarzyszenie opiekujące się młodzieżą przyaresztowaną i uwolnioną z więzienia w departamencie Sekwany ogłosiło swój raport z 1857 roku. W tym roku uwolniono 442 takiej występnej młodzieży, z tych jednak udało się pod opiekę powyższeczonego stowarzyszenia tylko 268. Z raportu okazuje się, że z każdym rokiem wstępuje do tego stowarzyszenia co raz mniej: za przyczynę podają, że młodzi, z karnej kolonii gospodarczej uwalniani niczego tak mocno nie pragną jak wolności; są oni po największej części rodem z Paryża, zatem nie wprawni do roboty w polu i tęsknią za stolicą; przeszli lata ażeby stanąć do terminu, więc zostają wyrobnikami co im nie zapewnia żadnej exystencyi. Z 268 młodzieży zostających pod opieką towarzystwa wypuszczono 185; z tych wróciło do dawnego życia 10 na sto. Co jeszcze przyczyną, że usiłowania stowarzyszenia mało się nadają jest między innemi i to, że młodych zbrodniarzy przed odesłaniem do karnej kolonii nie trzymano dość długo w odosobnionem więzieniu.

— Rada jeneralna departamentu algierskiego obradowała na jednem z ostatnich swych posiedzeń nad tem, czyliby nie wypadało przedstawić rządowi potrzebę zniesienia trybunałów muzułmańskich, a natomiast zaprowadzić w zupełności prawodawstwo francuskie. Sądownictwo arabskie nie jest wprawdzie wolne od wielu niedogodności i nadużyć, lecz mimo to należy zachować jeszcze pewny wzgląd na zwyczaje i przesądy krajowców, i dlatego też uchwalono utrzymać jeszcze do czasu prawodawstwo krajowe. Propozycye, by procesa cywilne i handlowe między krajowcami rozstrzygano w trybunałach francuskich, gdyby strony sporne tego pragnęły, odrzucono mimo popierania jej przez prefekta Algieru. Natomiast należą procesa między muzułmanami i cudzoziemcami do rozstrzygnięcia sądów francuskich.

— *Augsburskiej gazecie powszechnej* piszą z Paryża z 30. grudnia:

„Rozmaite dzienniki wspominały temi dniami o nowem posiedzeniu konferencyi paryskiej, na którem usiłowano przedewszystkiem uchylić trudności jakie zaszły z powodu nadużycia władzy przez kajmakamie. Być to może, że to lub inne mocarstwo odezwało się urzędownie z taką propozycyą, którą jednakże nie wzięto wcale pod rozpoznanie. Zależy to teraz od dyplomacyi w Konstantynopolu, by się zajęła wydaniem potrzebnych w tej mierze postanowień. Jakoż nawet i wypadki w Belgradzie chociaż wielkiej wagi, nie spowodują zwołania konferencyi. Mianowanie księcia Miłosza w miejsce księcia Alexandra jest już teraz rzeczą dokonaną, przeciw czemu nikt się już zapewne opierać nie będzie. Przyznać także należy, że Austrya obsadziła wprawdzie granice, lecz są to tylko środki ostrożności, a w razie gdyby nowy wybór stał się powodem do zaburzeń, natenczas Porta wysoka otrzyma zapewne upoważnienie do wysłania sił zbrojnych do Serbii.“

Włochy.

(Przedaż kolei sardyńskich. — Wyrok sądowy. — W. książę Konstanty. — Dziennikarstwa piemonckie.)

Turyn, 2. grudnia. *Diritto* utrzymuje powtórnie, że koleje rządowe sprzedane będą za 150 milionów franków.

— Jak donoszą z Genuy, skazał trybunał sądowy pewną kobietę na 50 szkudów kary pieniężnej i na 6 miesięczne więzienie za to, że ochrzciła potajemnie żydowskie dziecię. Dnia 31. z. m. przybył z Nissy do Genuy Wielki książę Konstanty z małżonką i w towarzystwie księcia Carignan.

— Dzienniki piemonckie pisze — *Litogr. kor. austr.* — nieprzestają rozprawiać z największą przesadnością o stosunkach lombardzkich. Że tak zwane dzienniki ministeryalne dały tu pierwszy popęd, to łatwo pojąć. Ten rodzaj taktyki, by rozgłaszać wzburzenie dla wzburzania, jest widocznie wyrachowany na to, by za pomocą przyszłego zawikłania utworzyć nowy stan rzeczy. Jesteśmy jednakże najmocniej przekonani, że rozbije się o roztropność rządu i ludności włoskich. Słusznie nazywa pewien konserwacyjny dziennik paryzki te wzburzające doniesienia dziennikarskie zamachami (factices), które tak długo wywierać mogą swój wpływ, dopokąd niezatrze się złudzenie.

Rosya.

(Postanowienie względem siedziby żydów. — Zakład nowego miasta nad Amurem.)

Petersburg, 22. grudnia. Ukazem cesarskim ogłoszonym w gazecie senackiej zaprowadzono zmiany w postanowieniach dawniejszego rozporządzenia względem zabronionego z powodu ustawicznego przemytnictwa żydów osiedlenia się ich w obrębie 50ciu wiorst na pograniczu zachodniem. Według zakazu dotychczasowego niewolno było żadnemu żydowi osiedlać się w tym obrębie, lub nabywać własności nieruchomej; zakaz ten zniesiono co do tych żydów, którzy wpisani byli do gmin tamtejszych lub posiadłość gruntową nabyli. Innych jednak żydów niewolno już do gmin wpisywać, i nie mogą też nabywać posiadłości gruntowych. Każdy żyd przytrzymany na przemytnictwie wydalony być ma, oprócz poniesienia innych kar — z obrębu pogranicznego, a postępowaniu temu podlegają i ci żydzi, na których padnie podejrzenie o przemytnictwo. Żydzi raz już za przemytnictwo wydaleni utracają na zawsze prawo pobytu w obrębie pogranicznym, i będą z całą familią wydaleni z okolic tamtejszych.

— J. M. Cesarz rozporządził także, by u kończyny prawego brzegu głównego ramienia Amuru założono miasto pod nazwą „Zofijsk.“

Księstwa Naddunajskie.

(Sprawy serbskie.)

Belgrad, 28. grudnia. Wiceprezydent Skupczyny, Michajłowicz Stewcza już na dniu 25. b. m. upraszał komisarza Porty

Kabuli Effendego, wydalić księcia Alexandra Czernego z dotychczasowego schronienia w warowni Belgrad i internować go w innem tureckiem mieście. Kabuli Effendi oświadczył, że co chwila spodziewa się informacyi rządu swego w tym względzie. Gdy jednak po tej ustnie wniesionej prośbie nie nastąpiło zadośćuczynienie ani dnia 26. ani 27. b. m. uchwalił klub członków Skupczyny, przedłożyć na pierwszem posiedzeniu Skupczyny wniosek względem wygnania familii Jerzego Czarnego z Serbii a oraz zawezwać tureckiego komendanta twierdzy, Osman Baszę ażeby ze względu na publiczny pokój postąpił według uchwały zgromadzenia narodowego. Pierwsza część wniosku, to jest, wygnanie familii Czarnego z Serbii, została później wymazaną i tylko co do drugiej części t. j. względem zawezwania Baszy ażeby księcia Alexandra wydalił z twierdzy, zapadła uchwała. Książę Alexander zresztą jest gotów opuścić Belgrad, i oczekiwać w Zemlinie przybycia księżny, która jak wiadomo znajduje się w Belgradzie u swej siostry ciężką słabością złożonej; później zamyśla osiąść w Wiedniu. Tymczasem postanowić miał Michajłowicz Stewcza zaprotestować także przeciw pobytowi księcia Alexandra w Zemlinie. Ministrowie Garaszanin i Magazynowicz (austr. Serb) nie dopuścili jednak do tego wniosku.

Wiadomość o spodziewanem wkroczeniu tureckich wojsk posiłkowych do Belgradu i Semendryi niepotwierdza się. Kabuli Effendi konferuje z członkami prowizorycznego rządu, a pokój w Belgradzie został przywrócony tak dalece, że od dwóch dni stoją sklepy otworem. Na prowincyi także panuje pokój. Tylko w Kragujewaczu gdzie za rządów starego Miłosza tak gęsto sterczały szubienice, poglądają z niechęcią na rewolucyę w Belgradzie.

Turcya.

(Konferencye względem żeglugi na Dunaju. — Polemika o Suez. — Doniesienia z Bagdadu. — Wiadomości bieżące.)

Austryackiej koresp. litogr. piszą z Konstantynopola pod dniem 23. grudnia: Exkajmakam Mołdawii spodziewany jest tutaj temi dniami; po krótkim pobycie uda się w podróż do Paryża.

— Niektóre z wychodzących tu francuskich dzienników ogłaszają wiadomości z Paryża, według których ostatnia konferencya względem kwestyi parowej żeglugi na Dunaju nastąpi w drugiej połowie miesiąca stycznia. Między dziennikiem *Presse d'Orient*, który jak wiadomo broni z zamiłowaniem widoków Francyi, a dziennikiem *Journal de Constantinople* sprzyjającym Turcyi, wszczął się zacięty spór.

Polemika toczy się o przedsiębiorstwo kanału Suez, które dziennik *Presse d'Orient* popiera jak najmocniej, podczas gdy dziennik *Journal de Constantinople* utrzymując, że tylko Porta jest upoważniona brać inicyatywę w tym względzie, zwraca równocześnie uwagę na przeszkody na jakie może jeszcze natrafić przedsiębiorstwo w czysto materyalnym względzie.

— Według wiadomości z Bagdadu powiodło się Oomer Baszy rozprószyć buntownicze plemiona Arabów; Omer Basza zajmuje się teraz zniewodnieniem moczar; zdaje się, że jego zamiarem jest, przyzwyczajać Arabów stopniowo do stałych siedlisk.

— Podczas pierwszych trzech tygodni było w Konstantynopolu powietrze łagodne, teraz nastała zima i zdaje się, że trwała.

Azya.

(Telegramy indyjskie.)

Dziennik *Calcutta Englishman* z dnia 22go listopada pisze: „Wiadomości rządowe o działaniach armii w ciągu ostatnich 14 dni składają się wszystkie razem z czterech telegraficznych depesz: Pierwsza donosi zdobycie w Andzie leżącej warowni Samri przez brygadyera Eveleigh z stratą tylko 2 zabitych i 4 rannych europejskich żołnierzy; druga, że Madho Singh, naczelnik powstańców Amethie, poddał się, i że warownie obsadziły już nasze wojska; trzecia, od naszego zastępcy (Political Resident) w Indurze opiewa, że jenerał Mitchell wyruszył na Hoszungabad, że korpusu brygadyera Parkera spodziewano się tam na dniu 8. listopada, i że porucznik Kerr był zmuszonym zaniechać ścigania powstańców do wzgórzystych okolic Czindwari, gdyż dowiedział się, że wielki korpus powstańców przeprawia się w pobliżu Czojeru Nerbudą. Czwarta depesza zaś donosi: Kolumna brygadyera Eveleigha uderzyła na uciekający z Sunkerpuru powstańczy korpus w sile 8000 ludzi, zdobyła 3 działa, i nieponiosłszy żadnych strat rozprószyła nieprzyjaciela.“ Stan zdrowia sir Colin Campbella, albo jak się nazywa teraz, lorda Clyde ma być nie najlepszy, i to właśnie jest powodem, że działania Anglików postępują tak opieszale.

Afryka.

(Komunikacya z morzem czerwonem ułatwiona. — Demonstracya wyrobników. — Łaski wicekróla Egiptu.)

Z **Alexandryi** donoszą *Litog. kor. austr.* pod dniem 24go grudnia: Ukończenie kolei żelaznej między Alexandryą i Suezem nastąpiło już na dniu 4. b. m. Administracya wiele dokazała, bo teraz dopiero istnieje prawdziwie przyspieszona komunikacya między czerwonem i środkowem morzem. Niedogodność w tem tylko zachodzi, że towarzystwo holowania okrętów bywa zawodne a to z niedbalstwa swych urzędników; zawsze to prawda, że dobre powodzenie wielkich przedsiębiorstw zawisło nietylko od gorliwości szefów, lecz także od umiejętnego spółdziałania wszystkich jemu podwładnych.

— Ze względu na smutny stan rozkazał wicekról tym, których położenie zasługiwało na względy, wypłacić trzymiesięczną pensyę. Przezto zapobieżono wielkiej nędzy.

— Zatrudnieni przy towarzystwie cieśle zrobili demonstracyę. Złożeni z Europejczyków i Arabów w liczbie 600 oblegli jednego z dyrektorów nieszczęsnego przedsiębiorstwa w jego pomieszkaniu, poczem zaprowadzili go przemocą do francuskiego konzulatu, gdzie nastąpiła likwidacya ich pretensyi. Procedura ta dla nowości swej zrobiła tu niejakie wrażenie. Pomimo rozesłanych niedawno okólników w sprawie międzymorza Suez, nie zgadza się tutejsza opinia publiczna ze sposobem, w jaki pan Lesseps postępuje w tej sprawie.

Doniesienia z ostatniej poczty.

Wiedeń, 4. stycznia. Podług doniesienia prywatnego z **Belgradu** z 3. b. m. ma książę Alexander odjechać dziś z familią do Wiednia. Rząd prowizoryczny oznajmił Skupczynie, że otrzymał depeszę telegraficzną od dawnego księcia Miłosza, z oświadczeniem, że oczekuje wyprawionej do siebie deputacyi.

Paryż, 3. stycznia. Dziennik *Patrie* oświadcza z upoważnienia, że dzisiejsze pogłoski giełdowe, jakoby zaszły nieporozumienia między Austryą i Francyą, niedadzą się usprawiedliwić żadnym wypadkiem.

Londyn, 3. grudnia. Tygodniowy wykaz banku angielskiego: Zapas monety brzęczącej 18,967 100 funt. szt.; obieg banknotów 20,110,350 funtów szterl. Urzędowa poczta zamorska z **Bombaju** z 3. grudnia donosi: Amnestya skutkuje pomyślnie, i można spodziewać się przywrócenia spokoju bez rozlewu krwi. Lord Clyde i sir Grant pobili powstańców na głowę, strata ich ma być ogromna. Wojska angielskie są zdrowe.

Taryn, 4. stycznia: *Gazetta piemontese* pisze między innemi, że Król mianował margrabię Alfieri di Sostegno prezydentem senatu na czas posiedzeń zgromadzenia prawodawczego w roku 1859, a wiceprezydentami senatorów Desambroi i Selopis.

Berlin, 3. stycznia. Dziennik *Hamb. Börsenh.* donoszą z Itzehoe z poniedziałku po południu: Zgromadzenie stanów holsztyńskich obrało dziś Scheela Plessen prezydentem, a Th. Reineke wiceprezydentem.

Konstantynopol, 2. stycznia. Wybory w Mołdawii padły, prócz czterech, na konserwatystów. Słychać, że Michał Stourdza ma największe widoki zostać hospodarem.

Malta, 25. grudnia: Książę Alfred przybył tu 19 grudnia w pożądanem zdrowiu; dnia 20. odbył się uroczysty wjazd jego do pałacu gubernatora, gdzie przyjmował zwierzchności, konzulów i wyższe duchowieństwo. Dnia 21. oświetlono miasto; 22. był przegląd wojska, a 23. dano przedstawienie uroczyste w teatrze. Temi dniami zamyśla stan kupiecki wyprawić bal na cześć dostojnego gościa. Po swym powrocie z Egiptu i Lewanty ma książę zabawić tu przez czas dłuższy.

Korfu, 31. grudnia. Dziennik urzędowy Wysp Jońskich ogłasza odezwę Gladston'a do arcybiskupa na Zante, w której potępia wyraźnie przewrotną teoryę narodowości, ogłasza zjednoczenie na nowo Wysp Jońskich z Grecyą za rzecz niepodobną i dodaje, że lord Malmesbury wydał przed miesiącem okólnik do angielskich zastępców u Dworów europejskich z poleceniem zawiadomienia tych Dworów, jako Anglia uznaje wyraźnie zobowiązanie przyjęte na siebie w tej mierze traktatem paryskim, i że nie ma bynajmniej chęci ani zamiaru odstępywać od postanowień tego traktatu.

Wiadomości handlowe.

(Targ na bydło we Lwowie.)

Lwów, 4. stycznia. Na wczorajszy targ przypędzono 257 sztuk bydła rzeźnego, mianowicie z Krzywczyc 2 stada po 40 i 41 sztuk, z Rozdoła 4 stada po 20, 18, 14 i 25 sztuk, z Żółkwi 21, z Szczerca 17, z Komarna 10, z Kamionki 6, z Tarnopola 30 i z Szczerca 15 sztuk. Z tej liczby sprzedano — jak nam donoszą — na targu 202 sztuk na potrzeb miasta i płacono za woła, mogącego ważyć 230 ℔ mięsa i 28 ℔ łoju, 43 zł. 57 c.; sztuka zaś, którą szacowano na 330 ℔ mięsa i 36 ℔ łoju, kosztowała 65 zł. 10 c.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 5. stycznia.

Hotel rosyjski: PP. Hr. Starzyński Leopold, z Podkamienia. — Abancourt Ksawery, z Łowczy. — Hr. Badeni Alex., z Krzywczy. — Komarnicki Bol., z Sasowa.

Hotel europejski: P. Ośmiałowski Szymon, z Janczyna.

Hotel angielski: PP. Frank Ferd., z Nahaczowa. — Gellern Karol, c. k. rotmistrz, z Żółkwi.

Dnia 6. stycznia.

Hotel rosyjski: P. Hr. Wiesiołowski Fran., z Wojsława.

Hotel Langa: P. Czop Ludwik, c. k. podporucznik, z Mościsk.

Hotel angielski: PP. Paprocki Antoni, z Kisielewa. — Nieminowski Leon, z Jankowiec. — Fiala Wacław, c. k. rotmistrz, z Tarnopola.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 5 stycznia.

PP. Jaworski Józef, do Korzelnicy. — Kopczyński Ign., na Podole. — Hr. Lanckoroński Teod., do Poddubiec. — Rubczyński Alfred, do Stanina. — Sobański Piotr, na Podole. — Starzyński Bojomir, do Derewni.

Dnia 6. stycznia.

PP. Hr. Dunin Berkowski Alex., do Winniczek. — Bredt Jakób Feliks, król. pruski radca rządowy i dyrektor fabryki cukru, do Tłumacza. — Frank Ferd., do Nahaczowa. — Głogowski Art., do Bojańca. — Gellern Karol, c. k. rotmistrz, do Zółkwi. — Gontard Henryk, c. k. major, do Gródka. — Langenhan Ludwik, dyrektor fabryki cukru, do Tłumacza. — Praun Paweł, c. k. podporucznik, do Krakowa. — Pietrzycki Feliks, do Błażowa. — Schönecker Karol, c. k. rotmistrz, do Gródka.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 4. stycznia

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
7. god. zrana	327 15	— 3 3°	91.1	półn.-zach. sł.	śnieg
2. god. po poł.	325 58	— 1 4°	94 9	„ „	„
10. god. wiecz.	325.66	— 1 5°	94 8	„ „	„

Wysokość śniegu 14‴

TEATR.

Dziś na dochód Pani Anieli Aszperger trajedya w 5 aktach z francuskiego Piotra Corneille pod napisem: **„Horacyusze.“**

Jutro na dochód artysty sceny niemieckiej p. Karola Römer po raz pierwszy: **„Ein Prater-Wurstl,“** komedya w 3 aktach ze spiewami.

Kurs lwowski.

Dnia 5. stycznia.

		gotówka zł.	gotówka c.	towarem zł.	towarem c.
Dukat holenderski	wal. austr.	4	72	4	77
Dukat cesarski	„ „	4	73	4	80
Półimperyał zł. rosyjski	„ „	8	18	8	27
Rubel srebrny rosyjski	„ „	1	58	1	61
Talar pruski	„ „	1	50	1	53
Polski kurant i pięciozłotówka . . .	„ „	1	18	1	20
Galicyj. listy zastawne za 100 złr.	bez kuponów	82	25	82	80
Galicyjskie obligacye indemnizacyjne	bez kuponów	82	60	83	30
5% Pożyczka narodowa	bez kuponów	83	75	84	70

Telegrafowany wiédeński kurs papierów i wexli.

Dnia 5. stycznia.

1. Dług publiczny. *A. Państwa.* W walucie austryackiej po 5% za 100 zł. —.—. Z pożyczki narodo. po 5% za 100 złr. 84 35. Z roku 1851 serya B. po 5% za 100 zł. 93 25 Z konwersyi kuponów po 5% za 100 zł. —. Metaliki po 5% za 100 zł. 83 40; po $4\frac{1}{2}$% za 100 zł. — —; po 4% za 100 zł. —. po 3% za 100 zł. —.—; po $2\frac{1}{2}$% za 100 zł. —; po 1% za 100 zł. — —; Przeznaczone do loso.: z r. 1834 za 100 zł. —; z r. 1839 za 100 zł. —. zł. z roku 1854 za 100 zł. 113.—. — Losowane obligacye dawnego długu państwa: po 5% za 100 zł. —.—; po $4\frac{1}{2}$% za 100 zł. — —; po 4% za 100 zł. — —. Przeznaczone do losowania obligacye dawnego długu państwa w kraju uprocentowane: po 3% za 100 zł — —; po $2\frac{1}{2}$% za 100 zł. — —; po $2\frac{1}{4}$% za 100 zł. — —; po 2% za 100 zł. — —; po $1\frac{3}{4}$% za 100 zł. — —. Przeznaczone do losowania obligacye dawnego długu państwa za granicą uprocentowane: po 5% za 100 zł — —: po $4\frac{1}{2}$ za 100 zł. — —; po 4% za 100 zł. — —. *B. Krajów koronnych.* Obligacye indemnizacyjne: Niższej Austryi po 5% za 100 zł. —.-; Węgier — —; Banatu Temeskiego, Kroacyi i Slawonii 82 75; Galicyi —.—; Bukowiny —.—; Siedmiogrodu 81 25; innych krajów koronnych 90.85; z klauzulą losowania w roku 1867 -.—. Lombardo-weneckiej pożyczki z roku 1850 po 5% za 100 zł. —

2. Akcye. Banku narodowego sztuka 985 —; instytutu kredytowego dla handlu i przemysłu 237.80; niższo-austr. towarzystwa eskomtowego —.—; półn. kolei Cesarza Ferdynanda za 1000 zł. 1755; towarzystwa kolei żelaznej państwa 249.—; zachod. kolei Cesarzowej Elżbiety po 200 zł. za 100 zł. (50%) wpłaty —.—; połud.-półn.-niemieckiej kolei komunik. —.—; kolei Cisy po 200 złr. m. k. —; — lomb.-weneck. kol. żelaz. —.—; wsch. kolei Cesarza Franciszka Józefa —.—; austr. towarzystwa żeglugi parowej na Dunaju po 500 złr. 512.—; Lloyda w Tryeście po 500 złr. —.

3. Listy zastawne. Banku narod. w mon. konw.: na 12 miesięcy po 5% za 100 zł. —.—; na 6 lat po 5% za 100 zł. —.—; na 10 lat po 5% za 100 zł. —.—; przeznaczone do losowania po 5% za 100 zł. —.—.; w walucie austryackiej: na 12 miesięcy po 5% za 100 zł. —.—; przeznaczone do losowania po 5% za 100 zł. —.—; galic. instyt. kred. po 4% za 100 zł. —.—

4. Losy. Instytutu kredyt. dla handlu i przemysłu sztuka 99.95; towarzystwa żeglugi parowej na Dunaju —.—; pożyczka miasta Tryestu za 100 zł. —.

Kurs wexlowy. Na 3 miesiące: Amsterdam za 100 holenderskich florenów 86 60. Augsburg za 100 zł. południ. niemieck. waluty 86.10. Berlin za 100 talarów —.—. Wrocław za 100 talar. — —. Frankfurt n. M. za 100 zł. południ. niemieck. waluty 86.20. Genua za 100 lirów piemonckich — —. Hamburg za 100 marko banko 76.40. Lipsk za 100 talarów —.—. Liwurna za 100 lirów toskańskich —.—. Londyn za 10 funtów szterl. 101.75. Lugdun za 100 franków —.—. Medyolan za 100 zł. waluty austryack. 99 10. Marsylia za 100 frank. 40.40. Paryż za 100 fr. 40.45. Praga za 100 zł. wal. austr. —.—. Tryest za 100 zł. wal. austr. —.—. Wenecya za 100 zł. wal. austr. —.—.

Na 31 dni. Bukareszt za 100 piastrów wołoskich $14.73\frac{5}{10}$. Konstantynopol za 100 piastrów tureckich —.—. Wexlowe dyskonto banku narod. 5% —. procent od zaliczek banku narodowego na papiery publiczne 5% —.

Kurs złota. Dukaty ces. mennicze 4.78, — dukaty ces. pełnej wagi 4.78, korony 13.85, półkorony —.

Kurs giełdy wiédeńskiej.

Dnia 4. stycznia.

Dług publiczny.

A. Państwa.	pien.	towar.
W austr. wal. po 5% za 100 zł. . . .	79 75	80 —
Z pożyczki narodow. po 5% za 100 zł.	84.60	84.80
Z roku 1851, ser. B. po 5% za 100 „	—.—	—.—
Metaliki po 5% za 100 zł.	83.85	83.95
dtto. „ $4\frac{1}{2}$% za 100 zł.	75.—	75.25
Przeznacz. do wylos. z r. 1834 za 100 zł.	318.—	320.—
„ 1839 „ 100 „	136.50	137.—
„ 1854 „ 100 „	113.50	114.—
Renty Como po 42 lir. austr.	15.75	16.—

B. Krajów koronnych (Obligacye indemn. po 5% za 100 zł.)	pien.	towar.
Niższej Austryi	95.—	96.—
Węgier	83.—	83.75
Banatu Temeskiego, Kroacyi i Slawonii	82.—	82.50
Galicyi	82.50	83.—
Bukowiny	82.—	82.25
Siedmiogrodu	82.—	82.50
innych krajów koronnych . . .	91.50	92.50
Z klauzulą losowania w r. 1867	—.—	—.—

Akcye.

	pien.	towar.
Banku narodowego sztuka	994.—	995.—
Instytutu kredytowego dla handlu i przemysłu po 200 zł. wal. austr . .	240.10	240.20
Niższo-austr. towarzystwa eskomt. po 500 zł. mon. konw.	628.—	630.—
Północnej kolei Cesarza Ferdynanda po 1000 zł. mon. kon.	1750.—	1752.—
Towarzystwa kolei żelaznej państwa po 200 zł. mon. konw. czyli 500 fr. . .	251.80	251.90
Kolei Cesarzowej Elżbiety po 200 zł. mon. kon. za 100 zł. (5%) wpłaty .	86.—	86.20
Połud.-półn.-niemieckiej kolei komunikacyjnej po 200 zł. m. k.	182.—	182.50
Kolei Cisy po 200 zł. m. k. po 100 zł. (50%) wpłaty	105.—	105.10
Lomb.-weneckiej kolei żelaznej po 570 lir. austr. czyli 192 zł. m. k. z 76 zł. 48 kr. (40%) wpłaty	114 15	114 30
Wsch. kolei Cesarza Franciszka Józefa po 200 zł. czyli 500 frank. z 60 zł. (30%) wpłaty	67.—	67.30
Austr. towarz. żegl. par. po 500 zł. m. k.	517.—	519.—
Lloyda austr. w Tryeście po 500 „ „	340.—	345.—

Listy zastawne.

		pien.	towar.
Banku narodowego w mon. kon.	6letnie po 5% za 100 zł.	99.50	99 75
	10 „ „ 5% „ 100 „	95.—	95.50
	przeznaczone do losowania po 100 zł. . .	91.—	91.30
Banku narodowego w wal. austr.	na 12 miesięcy 5% za 100 zł.	99.50	101 —
	przeznaczone do losowan. po 5% za 100 zł.	86.75	87.—

Losy.

	pien.	towar.
Instyt. kredyt. dla handlu i przemysłu po 100 zł. waluty austr. za sztukę	100.—	100.20
Towarz. żeglugi parowej na Dunaju po 100 zł. mon. kon.	103.50	104.—
Esterhazego 40 zł. m. k.	77.—	78.—
Salma 40 „ „	41.50	42.—
Palfiego 40 „ „	38.—	38.50
Clarego 40 „ „	37.80	38.—
St. Genois 40 „ „	38.75	39.—
Windischgrätza 20 „ „	24.10	24.50
Waldsteina 20 „ „	26.75	27.25
Keglevicha 10 „ „	15.60	15.90

Na 3 miesiące.

	pien.	towar.
Augsburg za 100 zł. połud.-niemieckiej waluty 5%	85.90	86.—
Frankfurt n. M., za 100 zł. południ.-niemieckiej waluty	86.15	86.20
Hamburg za 100 marko banko $2\frac{3}{4}$% .	76.30	76.35
Londyn za 100 funtów szterl. 3% . .	101.70	101.80
Paryż, za 100 franków 3%	40.40	40.45

Kurs złota.

	pien.	towar.
Dukaty ces. mennicze	4 zł.—78 cen.	4 zł.—79 cen.
Korona	13 „ —87 „	13 „ —88 „
Napoleondor	8 „ —10 „	8 „ —11 „
Rosyjski imperyał . .	8 „ —30 „	8 „ —32 „

KRONIKA.

Czwarta lista składek z wykupna kart uwalniających od powinszowań nowego roku 1859:

Złożyli: Jego Excelencya Kajetan hrabia Lewicki, c. k. tajny radca i szambelan 10 zł. 50 c, p Strojnowski, c. k. prezydent wyższego krajowego sądu 5 zł. 25 c., Mochnacki, wiceprezydent c. k. wyższego krajowego sądu 3 zł. 15 c., pp. radcy c. k. wyższego krajowego sądu Pflichtenberg 1 zł 5 c., Jakubowicz 1 zł. 5 c., Poglies 1 zł. 5 c., Bielawski 1 zł. 5 c., D. Hilbricht 1 zł. 5 c., Martinet 1 zł. 5 c., Eminger 1 zł. 5 c., Krzysztofowicz 1 zł. 5 c., Frey 1 zł. 5 c., Dziamski 1 zł. 5 c., Filous 1 zł. 5 c., Eminowicz 1 zł. 5 c., Teodorowicz 1 zł. 5 c., Martini 2 zł. 10 c., Jego przewiel. biskup rz. ormiański Szymonowicz 2 zł. 10 c., pp. kanonicy Maramorosch 2 zł. 10 c., Axentowicz 1 zł. 5 c. i Romaszkan 1 zł. 5 c., dalej pp. kapłani orm. wyznania: Kajetanowicz 1 zł. 5 c., Mikolaj Szymonowicz 52 c., Lewandowski 52 c., Julian Axentowicz 35 c. i Antoni Lewandowski 35 c., oraz pp. Towarnicki 1 zł. 5 c., Minasiewicz 2 zł. 10 c., Brun 1 zł. 5 c, Konstanty Iskierski 1 zł. 5 c., Dymet 1 zł. 5 c., pani Thomas 1 zł. 5 c., p. Baczewska 1 zł. 5 c., pani Michel 35 c., Nuki $52\frac{1}{2}$ c., Frenkel $17\frac{1}{2}$ c., A. H. 1 zł., G O 34 c., A. B. 30 c., J. M. 34 c.. M. O. 30 c., Hurkiewicz 10 c., Nikorowicz 20 c., Korozdeli 17 c., pani Nikorowiczowa 12 c., Fryderyk Szubuth 1 zł. 5 c., Karol Schubuth 1 zł. 5 c., Jandykiewicz 50 c., Szuszkiewicz 55 c., spadkobiercy Zarzyckiego 1 zł., Felsztyński 50 c., Bilsen 20 c., Torosiewicz 1 zł. 5 c.

Suma . . . . 61 zł. $93\frac{1}{2}$ c.
Do tego z ostatniej listy . . . . 192 zł. 97 c.

Razem . . . . . 254 zł. $90\frac{1}{2}$ c. w. a.

W Hanaczowie, w obwodzie Złoczowskim, wydarzył się na dniu 16go z. m. następujący wypadek: Zamieszkały w tej wsi wysłużony żandarm, Franciszek W. poklócił się z rodzicami swojej żony, i powstała ztąd bójka w której teściowie przy pomocy dwóch synów swoich obili Franciszka W. tak mocno, że w kilka godzin potem wyzionął ducha. Winowajców oddano władzy karnej.

Główny Redaktor ***M. Szrzeniawa Sartyni.***

Z c. k. galic. drukarni rządowej.